

D PÉCSI Dohánygyár

IX. évfolyam, 8. szám

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1982. augusztus

Túl az első féleven

Előnyök és hátrányok

Kedvező gazdasági eredmények

Az első félévi gazdálkodásunkról készülő mérlegbeszámoló gyakorlatilag napokon belül végleges formát ölt. A vállalati gazdálkodás alapvető mutatói már rendelkezésre állnak és nyilvánvalóvá váltak gazdálkodásunkban azok a tervezet viszonyított eltérések, amelyek értelemszerűen a jövőbeni tevékenységünk bizonyos pályamódosításai lehetőségeit hozzák magukkal. Lényegében ezeknek az alapvető körülményeknek birtokában ült össze a szakszervezeti testület 1982. július 16-án. A testület előtt a vállalat vezetői részletes tájékoztatást adtak a vállalat általános helyzetéről, valamint a kialakult helyzetből fakadó újabb lehetőségek kihasználásáról, a II. félévi fő feladatokat meghatározásáról.

A beszámoló szerint a vállalat gazdasági mutatóinak egy része ellentétesen alakult. A tényleges termelési érték, valamint az árbevétel elmaradt a tervezettől, annak ellenére, hogy a vállalat a szállítási díszpozícióknak eleget tett, sőt mintegy 7 millió cigarettára többlet diszpozíciót is kért. Az árbevétel tervtől való elmaradása annak tudható be, hogy menet közben, az első negyedév végén a dohánygyári vállalatok egységesen mintegy 1200 millió termelés-csökkenésre kényszerültek bizonyos exportlehetőségek elmaradása miatt, és ez érintette a mi vállalatunkat is.

Április végével leállítottuk a Fecske cigarettatermelését, valamint a Metropolból is lényegében a tervezettnél mintegy a felét gyártottuk le. Mindezekhez hozzá kell tenni azonban azt is, hogy úgy a Fecske, mint a Metropol cigaretták piaci fogyasztása leszálló ágba van, tehát mintegy haldokló termékek, amelyek gyártásáról való lemondás nem esett nehezére a vállalatunknak. Ezzel szemben a ma hazánk második legnagyobb volumenű cigarettatermelője, a Sopiane fogyasztási úteme tovább nőtt. Bázishoz képest a fogyasztás 112%-ra alakult.

Még ma sem vagyunk képesek felmérni a mentolos Sopiane iránt jelentkező tényleges igényeket, gyakorlatilag nem tudunk olyan mennyiséget gyártani, hogy az ország minden részére a fogyasztás-arányos mennyiség jusson. A mentolos Sopiane kapcsán ki kell emelni, hogy vállalatunk elsőnek jelent meg a dohánygyári vállalatok között a polipropilénbe burkolt cigarettákkal. Kiemelkedő eseménynek tekinthetjük azt is, hogy az I. félév végén megkezdtük a PD-család első két tagjának tömeggyártását. Július 20-án körül megkezdődött az értékesítés is.

Bízva abban, hogy a PD-k kedvezően mutatkoznak be a piacon, a vállalat további két sikeres terméke mellé még két további olyan új terméket tud felvonultatni, amely biztosítani fogja a piaci stabilitását. Ez év végére fog elkészülni a PD-család harmadik tagja is. A PD-k szintén polipropilénnel készülnek, 11,50 Ft-os fogyasztói áron.

Termékeink minősége lényegében tervszinten alakult, ez azonban nem jelenti a további javítás igényéről való lemondást.

Kiemelkedően alakult a vállalat nyeresége. A tervezet képest közel 14%-kal magasabb nyereség-tömeget hoztunk létre.

Ez több okra vezethető vissza: igen sokat javult a költség-gazdálkodásunk. Ennek egyik súlypontja a belső ösztönzési rendszerben rejlik. Jelentős hatással van dohánygyárgazdálkodásunkra a lépésről lépésre korszerűsödő előkészítés is. Nem szabad azonban elhallgatni azt sem, hogy a nyereség alakulására pozitív hatással voltak bizonyos ármozgások is. Összesített adataink alapján a vállalat gazdasági eredményei tehát kifejezetten kedvezőek. Ez adja azt a lehetőséget, hogy a vállalat jövődelem-politikájában a tervezetthez képest módosításokat hajtson végre. A nyereség-tömeg kedvező alakulása gyakorlatilag új helyzetet teremt a bér-és munkaerőgazdálkodás javíthatósága terén. A termék-konstrukciók növekvő munkaigényességét ebben a félévben már nem voltak képesek teljes egészében termelékenységgel fedezni, így a vállalat számított létszáma a tervezet képest növekedett. Még az éves tervben szereplő 4%-os bértömeg-növekedést 17 000 Ft megtakarítással lényegében pontosan betartottuk, a tervezet viszonyított létszámnövekedés azonban a bérszínvonal elmaradásához vezetett.

Ezeknek az összetett tényezőknek együttes hatása következtében mértük fel új lehetőségeinket. A nyereség-tömeg tervezet viszonyított erőteljes növekedése új helyzetet teremt. Aból a tényből indulva, hogy a termékeink munkaigényessége a II. félév során tovább növekszik a polipropilén arány növekedés következtében, az első félév során szinte nap mint nap szorító munkaerőhiányt két oldalról is próbáljuk feloldani. Egyik oldalán a munkaszervezés további folytatása, a másik oldalán az eredeti elképzelésinkhez viszonyított többlet-létszám alkalmazása.

A vállalat a tervezett bér-gazdálkodásával mind nehezebb helyzetbe került. Közvetlen környezetünkhöz viszonyítva bér-színvonalban az elmaradás jelei mutatkoznak és így különösen a szakmunkások területén nőtt az elszívó hatás. Cél szerűnek mutatkozott, hogy az új helyzetből adódó, kedvezőbb bérezési lehetőségeket a vállalat gyorsan kihasználja, és az elvégzett több-változatos számításokból az „A” variációt elfogadva, mintegy 952 000 Ft éves szintű további bértömeg-növekedés felhasználását irányoztuk elő, ebből azonban csak a II. félév első hányad egy része kerülhet alapbérésítésre.

A pozíciók végleges tisztázása érdekében a tanácskozás

csak a termelési főosztály bér-problémáival foglalkozott. A 200 000 Ft alapbérésítésre vonatkozó előterjesztéssel szemben, közös megegyezés alapján, 240 000 Ft alapbérésítésben történt megegyezés, melyet a termelési főosztály saját hatáskörében hajtott végre, július 1-től való érvényességgel.

Augusztus hó végén egy újabb felmérés és előkészítés kapcsán, a vállalat vezetésével egyetértésben a testület további 110 000 Ft bér felhasználása ügyében fog határozni, mely szintén július 1-i hatállyal lesz érvényben. Jelen körülmények között a vállalat óvatosságból a lépésről lépésre engedhet meg magának — jelentették ki a vállalat gazdasági vezetői, és kérték a termelési főosztály illetékeit, hogy a bérfejlesztést — a demokratizmus elveinek megfelelően — a partneri kapcsolatok útján hajtsák végre.

Tovább kell folytatni a dinamikus, eredményképző gazdálkodást, melyet az első félév során, de ezen belül különösen a második negyedévben alakított ki a vállalat, hiszen e nélkül nem tudnánk megteremteni az elhatározott bérfejlesztés alapjait.

A vállalat négy termékkel fog szerepelni a piacon, és alapvető érdek fűződik ahhoz, hogy mind a négy termék a felszálló ágba legyen.

Az év végére fokozatosan fel kell készülnünk, hogy a termékeink minél nagyobb hányadát polipropilénbe jelentessük meg, ennek költsége ugyan csökkeneni fogja a vállalat nyereségét, az egyéb területeken jelentkező vállalati tartalékok mobilizálásával azonban ez pótolható.

A felszálló ágba levő termékek felé támasztott egyik alapvető igény a minőség. Nagyon fontos, hogy a fogyasztók részéről mind nagyobb bizalmat élvező Sopiane minőségét a lehetőségeinkhez képest tovább javítsuk. Ugyanezt lehet mondani a mentolos Sopiane-ra is. A PD első két tagja új termék, az első benyomás döntő a termékek piaci bemutatkozásánál is. Miután a PD ára fogyasztói oldalról kétségkívül kedvező, a termék minősége a fogyasztás-növekedés kulcsa. Ha az új termékeinket egyenes minőségben, növekvő volumenben tudjuk termelni, a piaci sikere nem maradhat el.

A múlt év végén, az év elején terveinket a realitásoknak megfelelően készítettük el. Az első félév értékelése során kiderült, hogy többre voltunk képesek, mint amit a tervek készítés idején elképzeltünk. Ismét bizonyosodott, hogy sorsunkat, vagyis a vállalat sorsát döntő mértékben befolyásolni tudjuk. Az, hogy a vállalat dolgozóit és köztük első lépésben a termelési főosztály dolgozóit, bérémelemben részesülnek, kizárólag a vállalati kollektíva jó munkájának egyenes következménye.

Fórum a fiataloknak

Az SZVT Fialok Bizottsága Debrecenben kétnapos fórumot rendezett, a fizikai és szellemi erőforrások hatékony megújításáról és kihasználásáról.

Az előadásokat három fő szakterület köré csoportosították, nevezetesen szervezés, fejlesztés és gazdálkodás szekciókat alakítottak. Vállalatunk két fő képviselje, akik a szervezés, ill. a gazdálkodás szekció munkájában vettek részt.

Az előadások valamennyi szekcióban a népgazdaságunk jövőjével foglalkoztak. Az új növekedési pálya megalapozása, a műszaki-technikai fejlesztés meggyorsítása, a termelő erőforrások kihasználása terén meglévő problémák megoldási lehetőségeit vizsgálták az előadók. Többen foglalkoztak a számítógépek alkalmazásával, különböző szervezési, termelés-irányítási, hálótervezési módszerek számítógépes feldolgozásával.

Más előadók — elsősorban a gazdálkodás szekcióban — a munkaerővel, mint erőforrással foglalkoztak a területi munkaerő-felhasználást, és annak várható módosulását vizsgálták egyes nagy városok vonzáskörzetében.

A diplomások képzésének tapasztalatait boncolgatva az előadó arra a megállapításra jutott, hogy bizonyos szakmáknál mutatózó túlképzés esetenként csak látszat. Példaként hozta fel városunkat, ahol az egyetemen, a főiskolákon végzett fiatalok helyben, de legalábbis a megyében szeretnének elhelyezkedni. A munkahelyek viszont már nem keresnek ennyi és ilyen képzettséggel rendelkező diplomást. Más megyékben ugyanakkor jogász-, közgazdász-, orvoshiány van.

A beruházási döntések, ill. a kész tervváltozatok közötti választás megkönnyítésére adott módszert az egyik előadó. Elsősorban pénzügyi, gazdasági oldalról világította meg a kérdést, egyrészt a beruházási pénzeszköz kiadási ütemét vizsgálta, másrészt a várható haszon keletkezését. Optimális az az eset, ha az első években kiugró nyereség képződik, majd az évek folyamán a haszon csökken.

A pécsi Tudományegyetemet több előadó is képviselte, akik a szervezés szekcióban a város-ellátó vállalatok kiszállítási rendszerének megszervezéséről, valamint a termék-innováció egyes kérdéseiről tartottak vita-indítót.

A szombati plenáris ülésen a fórum szakmai összefoglalásán a rendezők beszámoltak az egyes szekciók munkájáról, a kialakult élénk vitákról és a tapasztalatcseré hasznosságáról. Összességében a rendezvény sikeres volt. Az elhangzott sok új műszaki és közgazdasági megoldás, bizonyára minden résztvevő munkáját megkönnyíti az elkövetkezőkben.

Simon Éva

Éljen Augusztus 20.!



Augusztus 20. a Magyar Népköztársaság alkotmányának ünnepe. Máltán ünnepehetünk ezen a napon, mert a párt és a nép közötti kölcsönös bizalom, a dolgozó osztályok és rétegek szoros és alkotó politikai szövetsége tartós biztosítéka a nemzeti egység megbonthatatlanosságának e gyorsan változó világban. Belső életünk biztonsága és békéje a dolgozó hétköznapi párosulva, alapot ad élet-színvonalunk megtartásához a jelen válságokkal terhes időszakban is.

Mindazt, amit elértünk, amit ma sajátunknak mondhatunk, nem különleges véletlen vagy csoda szülte. Nincsenek dicsekvésre feljogosító, vagy akár titkolni való sajátos receptjeink. A szocialista népi-nemzeti egység szilárd alapja maga a sikeresen épülő, a dolgozó számára gyümölcsözően fejlődő szocializmus hétköznapi valósága, amely gyökere változások eredményez a gazdálkodásban, a tudatban, az erkölcsökben is. Eligazítójuk a nemzetközi proletariátus internacionalista irányításe, a marxizmus-leninizmus; utunk a kipróbált lenini út. Ez az út nemcsak feltételezi, hanem egyenesen megköveteli a sajátos nemzeti körülmények teleteljesítését, különösen a bonyolult gazdasági körülmények idején van szükségére erre a szocialista tábor valamennyi országának.

Dolgozó népünk nagy művésnek megalkotása óta eltelt harmincnégy évben nagy utat tettünk meg, rendkívül gyorsan következtek a változások e történelmileg rövid távon, s gyakran magunk sem tudjuk lemérni, hogy mennyit haladtunk előre. A maga urává, gazdájává lett a nép, a szocialista alkotmány által szavatolt joggal, szabadsággal, hatalommal élve kilábal a régi gondjaiból, a győtrő kenérgondokból. Ma új gondok születtek helyébe, az elért színvonal megtartása, a bé-

ke megőrzése, a nemzetközi életben beálló gyors változások, a fegyverkezési hájsza helyett a békés kereskedelmi kapcsolatok továbbfejlesztése.

Az elmúlt évtizedek megtanították népünket arra, hogy nincsenek befejezett győzelem, lezárt utak és kész sémák a megoldáshoz. Felmerülhetnek látható, és előre nem látott akadályok, a társadalmi-gazdasági haladást átmenetileg rövidebb vagy hosszabb ideig akadályozó körülmények. Egy azonban biztos: csak a szocializmus tud helyes és a népek számára elfogadható választ adni korunk három legdöntőbb problémájára, amelyeket a béke, a jólét, a szabadság fogalmai tejeznek ki, s így egyre nagyobb jelentősége van a megvalósuló szocializmus építésének hazánkban. Társadalmunk valamennyi rétege hasznos tevékenységet folytat, és egyaránt megtalálja a számítását, és a jövőre vonatkozó perspektíváját. Nincs félnivalójuk, de van féltlenivalójuk, ezért ragaszkodnak a gazdasági és politikai hullámzásoktól mentes szocialista haladás körülményeihez, lehetőségeihez; ezért fogadják el a csak becsületes munkával szerzett javak elismerésének igazságosságát. A szocialista építésben végzett munka minősége az egyetlen mérce, amely az embereket, az állampolgárokat minősítheti.

E gondolatok jegyében ünnepeljük Augusztus 20-át, ezt a sajátos hangulatú, történelmileg jelentős ünnepet. Tisztelettel hajtunk fejet az államalapító István király munkássága előtt, kritikusan vállalva történelmünk ránk hagyott örökségét. Az alkotmány szellemében fogalmazzuk meg a közeli és távoli jövő tennivalóit. Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy Augusztus 20. egyben az új kenyér ünnepe is, amely az „élet”-nek, ahogy régen a búzát hívják, gyönyörű szimbóluma.

Északi József

Hírek

Vállalatunk a nagycsaládok és a gyermekeiket egyedül nevelő szülők részére összesen 40 000 Ft segélyt fizetett ki július hónapban. Azok a családok, ahol három vagy ennél több gyermek van — ilyen 39 család — gyermekenként 200,— Ft, egyedülállóknál — ilyen 38 család — gyermekenként 300,— Ft volt a segély összege.

A dolgozók lakásépítésének támogatására I—VII. hónapban 200 000 Ft-ot fordítottunk. Ezeket négy fő részére könnyítettük meg egyedi családi ház építését. Köztudott, hogy a lakás biztosításának ez a formája kívánja meg az egyén részéről a legnagyobb anyagi tehervállalást.

A nukleáris törzsszabályozótól a hiba megelőzésig



A PRQTOS gépsor egy része a hamburgi kiállításon.

Bemutató Hamburgban

Egy dohányipari dolgozó személyi fülében nem cseng ismeretlenül a GARANT, a MAX vagy a CASCADE szó, és legjobban még azt is tudják, hogy mindezeket a világszerte nagy sikert aratott dohányipari gépeket a hamburgi HAUNI cég állítja elő.

A gyárat 1946-ban dr. Kurt A. Körber alapította, aki korábban a Drezdai Dohányipari Gépgyár műszaki igazgatója volt. A gyár létesítését az akkori bel- és külügyi miniszter engedélyezte, hogy Európa egyik legnagyobb kikötővárosa közelében, Hamburg-Bergedorfban épült fel az üzem. A gyár profilja az akkori megfogalmazás szerint: dohányfeldolgozó végző gyárak, üzemek részére gépi berendezések gyártása.

Az alapítást követő évben, 1947-ben a cég 95 fővel, mintegy 550 m² alapterületen működött, majd a vártnál sokszorta gyorsabb fejlődés következtében rohamosan nőtt. 1950 májusában a MAX születési évének tekinthető, 1954-ben pedig már a sorozatgyártásra tértek át az akkorra 1000 főt foglalkoztató üzemben. A MAX gépek megjelenése forradalmasította a cigarettagyártást. A fogyasztók egyre nagyobb hányada egyre egészségesebb károsító filteres cigarettára fordult. A gyár életében ez fordulópontot jelentett, fejlődésük intenzív szakasza akkor kezdődött. A dohányipari gépek fejlesztési útjára fordult, az egyre nagyobb teljesítményű gépek kifejlesztése terén kialakult versenyből mondhatni győztesként kikerült HAUNI gyár pillanatnyilag egyedülálló cég a világon, aki komplett cigarettagyártó tervezést és kivitelezést is vállalja. Gyártmányai 90%-át exportálják, valamint a világ filteres cigarettáinak termelésének 90%-a HAUNI gépeken készül.

E korszakhoz sikerült bevezető után — amely ugyan történelmi áttekintésnek tűnhet — hadd térjék át a mához. A jelen — és minden bizonnyal még egy jó ideig a jövő — csúcscigarettagyártó gépsorát a PRQTOS-vonal jelenti. Ezt a gépsort a hasonló nevű, 1978-ban piacra dobott cigarettagyártó-filterelrakó egység továbbfejlesztésével alakították ki, annak 6000 cig./perces teljesítményének 7200-ra való emelésével, valamint a HCF (kerettöltő), MAGOMAT 80 (keretbillentő) és COMPAS (csomagoló) közvetlen összekapcsolásával. Készült már előtte is közvetlenül kapcsolt gyártó-csomagoló gépsorok, közbenső, ún. RESY. 300 tárolóegységgel, de ez utóbbi konstrukció, az egyébként kiváló minősítést elért RESY rendszert is túlszárnyalja, annak gyenge pontjait kiküszöbölve. Ennek a gépsornak a bemutatóját tartották az év júniusában Hamburgban, melyet az európai és

tengerentúli dohánygyárakból odasereglett több ezer érdeklődővel együtt módosított megtekinteni.

A gépsor első két gépegysége a már említett 6000-es PRQTOS-ból kifejlesztett 7200-as gyártó-filterelrakó gép. A 20%-os fordulatszám-emelés ellenére az alapos és célrátörő tervezés eredménye többek között a zajszint jelentős csökkenése (8 dB alál). A közismerten legnagyobbat zajkeltők közé tartozó levágófejet pl. úgy „szelidítették” meg, hogy az egyébként is kétféle dob fordulattal felére csökkentették (1800 ford./percre), és az ennek eredményeképpen adódott kétszeres hosszúságú cigarettát egy körkessel, a filterelrakón megfelelően. A gyártógép egyébként SRM nukleáris törzsszabályozóval van ellátva, amely képes az egy cigarettában lévő dohány súlyát 3,5–4,5 mg pontossággal tartani. A mérőfej ciklikus és automatikus utánhitelesítésre egy referenciaponttal rendelkezik, amely ezt a pontos stabilitást eredményezi. A túl könnyű és a túl nehéz cigarettákat — és természetesen a más szempontból selejtnek minősülő cigarettákat is — automatikusan kidobja.

A filterburkolóra egy „pótkar”-nak nevezett karos mechanizmus adja át a cigarettákat, igen kíméletes módon. A felrakónak velejáró tartozéka a lézerperforáló berendezés, amellyel a normál mandzsettapapírt üzemelés közben kétszoros makro- vagy mikroperforációval lehet ellátni (klímazonás cigaretták).

A felrakóból — miután az egyes cigaretták darabonként automatikusan minden minőségellenőrzésen átesettek — egy, a csomagológéphez vezető csatornában keresztül a csomagológépbe kerül a cigaretták, amely 1 pályán azt elcsomagolja. A rendelkezésünkre bocsátott, kis méretű fényképfelvételek alapján a 90%-ban elfordított cigarettagyártógép, majd a filterelrakó látható. Ezután egy keskeny, hosszú csatorna következik (amely a kép bal oldalán kikapcsolódik), a csomagológép ezután következne, sajnos az a képről lemaradt), és közben két különböző funkciót ellátó gépen vezet keresztül. Ezek: egy kerettöltő, valamint egy keretbillentő, avagy cigaretták visszacsomagológép. Ezeknek az összehangolt működésén alapul az egész gépsor magas kihasználhatósága a közvetlen összekapcsolás ellenére (ti. egyszerű összekötés esetén a gyártó- és a csomagológép külön-külön meghibásodása a másik egységet is leállásra kényszeríti).

Tulajdonképpen a következő négy állapot állhat elő: „A”: Teljesítményegyenlőség a gyártó- és a csomagológép között: 1:1 gépkapcsolat. A gyártott cigarettát a csomagológép azonnal becsomagolja. A kerettöltő egy bizonyos mennyiségű cigarettát (kb. 1 $\frac{1}{2}$ -át) ilyenkor is keretbe tölt, hogy a garat részének felső sorát a dohánykihullástól megkímélje, ugyanis az összekötő csatornában ezen a szakaszon a cigarettáorám a kerettöltő legfelső cigarettá során gördül, csúszik.

„B”: Teljesítménytúlsúly a cigarettagyártógépen: ebben az esetben a gyártógép teljes fordulattal tovább üzemelhet, mert a gyártott cigaretták többletét, ill. ha a gyártógép teljesen leáll, az összes cigarettát a kerettöltő keretbe rakja. Az így keretbe töltött cigaretták HCF-MAGOMAT kombinációban marad (itt kb. 100 000 db cigarettát tárolható), vagy a keretszállító berendezéssel másik gyártógépsorhoz juttatható, ahol az egyensúly felbomlása éppen ellenkező értelmű.

„C”: Teljesítménytúlsúly a csomagológépen: a cigarettagyártógép mindenféle okból bekövetkező gyenge teljesítményét a MAGOMAT kompenzálni tudja. Az összekötő csatornában beépített érzékelő ilyenkor indítja a MAGOMAT-t, és a tárolt cigaretták az igényelt ütemben visszaadagolja.

„D”: Több gépsor egymás között kiegyenlítése. egy kerettöltő berendezéssel a különböző teljesítmények az egyes gépsorok közt kiegyenlíthetők. Ezzel elérhető a rendelkezésre álló gépek maximális kihasználása.

Az összehangoló tevékenységet, a súlyszabályozást, valamint a gyártott cigaretták mennyiségi, minőségi mutatóinak rögzítését számítógép végzi. A számítógép — azon felül, hogy a tárolt adatokat, pillanatnyi értékeket, napi, heti, hónapos átlagok formájában kívánság szerint képernyőre vetíti, vagy akár sornyomatával kinyomtatja — a gépsornak kb. 40 pontján a legfontosabb jellemzőket folyamatosan ellenőrzi, a kívánt értékekkel összehasonlítja, szükség esetén a gépet leállítja. Igazán meglepően hangzik az ebből a mérési módszerből következő ún. hibaelőrejelzés. A számítógép az állandóan figyelt jellemzők lassú, tendenciózus változásából bizonyos hibák bekövetkezéséről előre jelzi, amelyek elhárítására ily módon előre fel lehet készülni.

Mindezen felül még a gépsor úgynevezett jövőre orientált konstrukciójú, amely alatt az értendő, hogy a tervezők az előre látható fejlesztések lehetőségét a gép kialakításánál figyelembe vették.

Nagy vonalokban bemutatkozásról nyitott a PRQTOS-ról, s bár mindezen szolgáltatásokért a HAUNI gépsoroként kb. 35 millió Ft-ot kért, bizom abban, hogy az új gyártási csarnoképületben — melynek tervei már készülnek — hamarosan sor kerülhet a PRQTOS gyakorlati bemutatkozására is.

Molnár Ádám

II. Üzemszociológiai nyári egyetem

Fő téma: innováció, gazdaságirányítás

A VI. ötéves terv célkitűzéseinek megvalósítása, az életviszonyok minőségi követelményeinek állandó emelkedése és kissé a jövőre való tekintés, előtérbe helyezik a műszaki fejlődés gyorsítását, a kutatás és fejlesztés megvalósítható programjainak minél előbbi gyakorlati bevezetését és széles körű alkalmazását. Talán így foglalhatnánk össze annak az előadás- és konzultációsorozatnak a célját, amin kollégáimmal — Kiss József csoportvezetővel — egyhetes időtartamban részt vettünk.

A Győr-Sopron megyei TIT által szervezett, a Győri Közgazdasági és Távközlési Műszaki Főiskolán tartott II. üzemszociológiai nyári egyetemen a fő téma az innováció, és a ma korszerűnek tartott gazdasági irányítás volt. A ma feladatait és a holnap megalapozóit csak úgy lehet megoldani, ha a termelés költségeit tovább csökkentjük, a belső tartalékokat radikálisan feltárjuk, majd hasznosítjuk, javítjuk a specializációt és ezzel szoros összefüggésben a kooperációt, valamint népgazdasági és vállalati szinten a piaci hatékonyságot.

Előadóként a győri TIT-szervezet igen híres, elismert szakembereket kért fel, többen közülük jogos elismerést vívtak ki számos tőkés és szocialista országban is. Szabó Kálmán, a MKKE tagja, Suhaj Istvánné, a „Gardénia” igazgatója, Bohuniczky László, a „Glorita” vezérigazgatója és Burgert Róbert, a Bábolnai MK. vezetője.

Az elhangzottakból — a teljesség igénye nélkül — szeretnék a legerdekezőbb témák közül egy összeállítást adni, amely azt hiszem, mindannyiunk számára tanulsággá, netán követhetővé válhat.

A gazdasági egységeknél az eredmények eléréséhez szükséges munkaerő munkatevékenységének egyszerű és hatékony felhasználása a közvetlen munkairányítók (művezető, műszak- és csoportvezető) feladata, és a számba vehető eredmény vagy eredménytelenség pedig munkájuk minősítése is egyben. Természetesen újat és tartalmasabbat csak ott lehet létrehozni, ahol ahhoz a termelési feltételek is megvannak, sőt azok is állandó fejlődésben kell, hogy legyenek. Nem mindegy tehát az sem, hogy egy-egy irányító milyen felkészültséggel, a beosztottak is elismerik-e vezetőjüknél, milyen vezetési stílusban irányít: tehát megfelelő-e a vele szemben támasztott követelményeknek a saját területén, vagy csak betöltötték vele egy üres státust.

Egy jó középvezetővel és közvetlen munkairányítókkal rendelkező gyárban egy gyengébb felsőbb vezetés mellett is nagyon jó eredmények születhetnek. Ez visszafelé sajnos nem igaz. Ezért létfontosságú a jó termelésirányítóknak a megbecsülése és tudásuk állandó gyarapítása. A feladatok adása és a végrehajtás ellenőrzése mellett hagyjuk meg önálló tevékenységüket, kezdeményező-készségüket, sőt ösztö. nözzük is őket erre. Egyébként ezt az állapotot nemcsak elérni kell, hanem a vezetésnek ez állandó feladatot jelent, mivel ennek a munkának nincs kezdete és vége.

Jó példát hallottunk arra, hogy mit is jelent az, ha egy vállalat „személytelen” dolgozókból áll, vagy ha dolgozóinak munkájuk során alig, vagy sohasem adatott meg, hogy sikerélményük legyen. A sikerélmény mint „termelésnövelő tényező” és a további munkavégzést serkentő szerepe közismert. Ezért nagyon rossz vezetői magatartás megnyilvánulása mások sikerélményének kisajátítása, valamint fordított esetben az eredménytelenség és okának minél alacsonyabb szintre való helyezése.

Az üzemekben a vezetői gárdában az „hivatásos” innováló és műszaki fejlesztő munkát végez, de nem a termelésből elszakadva kell végezniük a tevékenységüket. Nagy szerepe van egyébként a közvetlen termelésben dolgozók újító-fejlesztő munkájának. Olyan innováló vezetőkre és tervezőkre nincs szükség vállalatban belül, akik egy izolált térben óhajtanak dolgozni. Ha pedig megjelennek a termelési területen, akkor a termelés irányítójának kell szinte újra elmondani a folyamatot napi problémáival együtt annak, akinek egyébként azt a területet kellene vagy illelt volna elismernie.

Az intenzív típusú gazdasági fejlesztés a minőségileg magasabb „beltartalommal” rendelkező áruk iránti növekvő keresletet kell, hogy alakítsa a műszaki fejlesztés útjára, valamint az irányításban is más járható utak keresését és kialakítását teszi szükségessé. Sok helyen mutatkozik még a bázziszemlélet egyik káros következménye, nevezetesen a termelés felláttatásával még akkor sem él egy-egy vállalat, ha egyébként erre módja lenne. Vannak viszont jó példák, ilyen a „Glorita” is, ahol három év alatt a tőkés exportot értékben a háromszorosára növelték. Ez a gyár, amelynek profilja többek között a kesztyű-belsőréteg gyártása, jó példáját mutatja

a specializáció, és az erre épülő és ezzel párhuzamosan kialakított, fejlesztett kooperációnak is. (Tőkés és hazai vállalatok között például a Pécsi Kesztyűgyárral tartanak fenn jó gazdasági együttműködési kapcsolatokat.) Magának a specializációnak megvannak az előnyei, de a hátrányai is, viszont jól szervezett kooperációval a jövő járható útját jelentik.

Visszatérve az irányítás változásaira, elmondhatjuk, hogy ma egy korszerű — piacot találó és azt megtartani képes — gazdasági egységnek egyre inkább nem a „vezetői szinteken” való gondolkodás a jellemző, hanem az, hogy egy adott feladatot ki tud jobban megoldani. Ebből következően a fejlődés lehetséges útját, illetve gyorsaságát zárja el maga elől az — önmagához, valamint más piacra termelő, és abból funkcionáló vállalatok képest is — aki csak a megfogalmazott hierarchia szerint tud termelni és irányítani.

A munkában általában, de különösen egy-egy adott feladattal, jelentkezésénél és megoldásánál nem lehet az a kiindulópont, hogy „én vagyok a legokosabb”, ezért csak én adhatok megoldási utasítást. Ha megvan az elvégzésre váró munka, akkor a végrehajtási lehetőségek és a helyi adottságok figyelembevételével kell dönteni az alkalmazandó megoldásról. Magáról a megoldási mechanikáról döntsön az, aki azt végzni vagy végeztetni fogja. Tehát, aki közvetlenül érdekelt, és legjobban ért hozzá. Ilyen szemléletű kiindulási ponttal már egész más értelmet nyernek a hagyományos „vezetői szintek”.

Szó volt továbbá az innováció kibontakoztatásáról, népgazdasági és vállalati elősegítéséről, jelentőségéről is. Több gazdasági vezető hangsúlyozta, hogy egy jó vállalati közösségben és munkahelyi légkörben a saját munkaterületén mindenki rendelkezik innovációs képességgel, csak azt ki kell tudni használni. Ennek a szemlélet tapasztalati erőforrásnak, a készség megnyilvánulásának már szintén a vezetői munka egy részét kell, hogy képezze.

Végezetül meg kell említenem az ellátás színvonalosságát, az előadásoknak és egyéb programoknak iően jó szervezését. Értékelésként nyugodtan leírhatom, hogy az egy hét tartalmasságával, leadott ismeretanyagával jól fogja segíteni jövőbeni munkánkat.

Takács Sándor

Szervezni — tudomány

A Szervezéstudományi Nyári Akadémián — amelyet Nyíregyházán rendeztek meg jún. 28-tól júl. 3-ig — vállalatunktól két fő vett részt. Az ez évi rendezvénysorozat témája a szervezési javaslatok sorsa és megvalósításuk módszere volt. Az akadémia iránti növekvő érdeklődést bizonyítja, hogy nagyszámú vállalat, üzem, intézmény összesen több mint 200 fővel képviseltette magát.

Az akadémiát Hegedűs Tibor, az SZVT ügyvezető elnökségi tagja, a szervezési-oktatási munkabizottság elnöke nyitotta meg. Beszélt a szervezési javaslatok elfogadásának és bevezetésének nehézségeiről hazánkban. Egy-egy egyszerű szervezési javaslat megvalósítása — mint mondotta — négyezer, ötször annyi időt vesz igénybe, mint a nyugati országokban. Sajnos, sok vállalatnál jelenleg is idegenkednek még az újtól, mondván, „járt utat járta”.

döbbenő adat, hogy a szervezési javaslatok mindössze 1,5 százaléka valósul meg hazánkban.

Az akadémia további előadói sikeresen bevezetett szervezési javaslatokról tartottak előadásokat. Kiemelten tárgyalták a megvalósítás módszereit. Az egyes előadások után — vita keretében — a hallgatóknak módjuk volt a hozzászólásra. Kérdéseket intézhettek az előadókhöz, valamint véleményt nyilváníthattak az adott szervezéssel kapcsolatban. Rendkívül érdekesek, színesek és tanulságosok voltak ezek a viták és módok adtak a problémák több oldalról való megközelítésére.

A hallgatóság többek között például megismerhette az IKA-RUS székelyfehérvári gyárában megvalósított korszerű anyagmozgatási rendszer bevezetésének folyamatát, valamint a döntéshozatali Ratio TEAM eljárással történő szervezését, a Csepeli Autógyár 3. sz. gyárá-

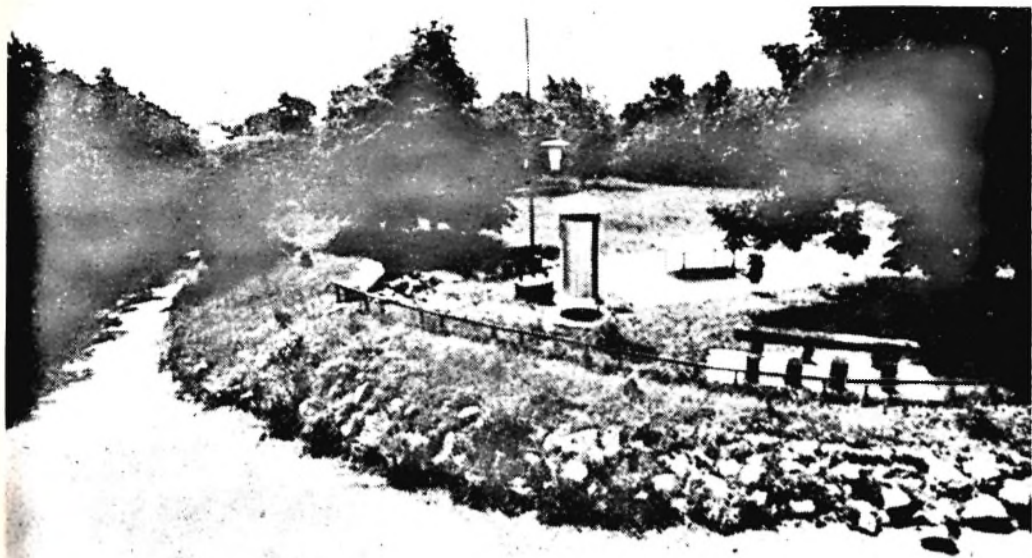
ban bevezetett gyártási finomprogramozást. Igen nagy volt az érdeklődés dr. Mihály Klára „Készletgazdálkodási típusrendszer bevezetése” című előadása iránt, melyet kétórás vita követett. Klubfoglalkozás keretében hallhattuk Valkó Márton nyugalmazott vezérigazgató „A vállalati tanácsadó tevékenysége nyugaton” című, igen érdekes ismertetőt. Horváthné Korpa Edit

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkesztő a szerkesztő bizottság
Felelős szerkesztő:
dr. Simonné dr. Bernáth Erika
Kiadja a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Falelő kiadó: Braun Károly
Előfizetési díj egy évre: 21,60 Ft

Pécsi Szikra Nyomda
7630 Pécs, Engél János u. 8.
F. v.: Szendrői György

Ábrahámhegy, 1982



Az üdülő parkja, ahol fel lehet verni sátrakat is



A strandon



Az üdülő egy része, előtérben az ebédlő üvegablakai



Pingpongszéta? Fogyókúra?

Üdülni jól! Más környezetben elszakadni kicsit a mindennapoktól, élvezni a pihenést, hódolni olyan apró örömeknek, amelyekre a munkás hétköznapiakon már nincs ereje az embernek.

Sok ember a szabadságát a családjával tölti el a legszívesebben és ha üdülési lehetőség van, oda is közösen mennek. Ennek többféle módja van. Lehet „maszek” alapon üdülni, ennek elvileg csak az anyagi teherviselés szabhat korlátot. Eleve korlátozottan biztosít üdülési lehetőséget a szakszervezeti beutaló, vagy a vállalati üdülő. Miért? Mert ezeknek az üdülőknek a kapacitása meglehetősen szűkös, különösen az olyan üdülő kevés, ahol többtagú családnak lehet helyet biztosítani.

Azt tudjuk, hogy a szakszervezeti és a vállalati üdülőbe történő beutalásokról a vállalatnál működő üdülési bizottság dönt. A vállalati üdülőbe való bejutásnál is természetesen alapfeltétel a szakszervezeti tagsági viszony fennállása, de fontos szempont a dolgozó munkahelyi magatartása, hiszen az üdülés igen kedvezményes, és tulajdonképpen a jutalom egy formájának is felfoghatjuk, ha figyelembe vesszük, hogy a lehetőséget többszörösen meghaladó jelentkező közül kell választani.

Mi annak jártunk utána, hogyan üdülhetnek a dolgozók a Pécsi Dohánygyár kezelésében levő Ábrahámhegyi üdülőben? Ez a dohányipari vállalatok közös használatú üdülője volt a tröszt szervezeten belül. A szobák elosztásáról a DOVÁT-nál működő iparági szakszervezeti tanács döntött. Az üdülőt előtűntünk a DDT működtette, mi kezelésre 1979-ben vettük át, azaz a feltétellel, hogy az üdülőben levő szobák változatlanul el vannak osztva a dohányipari vállalatok között. Tehát saját dolgozóinkon kívül a vállalatok is küldenek üdülésre dolgozókat. A szobák elosztásáról, a beutalásokról az érintett vállalatok szb-titkárai egyeztek meg.

Az Ábrahámhegyi üdülőben egyszerre 55 fő üdülhet akként, hogy vállalatunk 5, a NYIDOFER, a Debreceni Dohánygyár, a DDT és a DOHÉSZK 2-2, a Sátorlajújhelyi Dohánygyár és a DOKUT 1-1 szobát vehet igénybe. Az üdülési szezon jún. 1-től aug. 31-ig tart, 10 napos üdülési időtartammal. Az üdülő meglehetősen régi, fenntartásaként is vállalta a főzést és vevő vállalatok közösen viselik, ez az összeg évente mintegy 440-450 000 forintot tesz ki.

Az igény megkezdése előtt vállalatunk tmk-i, a kertészet dolgozói végzik el a szükséges karbantartási, parkrendezési munkákat. Az üdülő üzemelésének biztosítása munkaerő szempontjából meglehetősen problémás. Szerencsére Német Sándorné gondnok és férje „állandó” régi dolgozók, akik értik és lelkiismeretesen csinálják is a dolgokat, ami nem könnyű. A többi munkaerőt a vállalatok közösen küldik hosszabb-rövidebb időre. Itt már több a probléma, előfordul, hogy né-

hányan elhagyják a munkahelyet. Az üdülőben saját konyhával biztosítjuk a napi háromszori étkeztetést. Tisztelet a szakácsnői teendőket végző Radics Lajosnénak, aki a kápolnai dohánybevitel nyugdíjasként is vállalta a főzést és — ha hinni lehet az üdülőknek — nem is rosszul csinálja.

A mi dolgozóink az üdülésért napi 50,— Ft-ot, a felnőtt hozzártatózó után napi 54,— Ft, a 2-14 éves gyermekek után napi 26,— Ft-ot, a 14 év feletti, és keresettel nem rendelkező gyermek után napi 30,— Ft térítést fizetnek. Lehetőség van arra is, hogy az üdülő területén sátorot üssenek, ez esetben személyenként a napi étkezésért egységesen 60,— Ft-ot kell fizetni. Egyéb nem vállalati vendég üdülők napi 150,— Ft-ot fizetnek.

A konyha kapacitása 70 fő részére teszi lehetővé a főzést egyidejűleg, természetesen ebben a személyzet is benne van.

A Balatonon vagyunk, tehát az üdülés sikere az időjárás függvénye elsősorban. Ha süt a nap és strandra lehet menni, probléma nincs is. Az üdülőnél a gyerekek részére homokozó van, a felnőtteknek pingpongozás, csónakázás jelenthet kikapcsolódást.

Német Sándorné gondnok elmondta, hogy mindig szerveznek szalonasütést, motoros hajókirándulást, ami elég népszerű. Arra törekcsenek, hogy a vendégek otthonosan érezzék magukat, néha ez azt is igényli, hogy egyénileg is törődjenek a vendég kívánságával, ha módjukban áll ennek teljesítése.

Személyes ottjártunkkor néhány üdülővel szót váltottunk. Megkérdeztük tőlük, hogy érezték magukat, mi a problémájuk?

Szkladányi Ferencné, a DDT statisztikusa 2 gyermekével töltött 10 napot az üdülőben. Elmondta, hogy évek óta járnak ide és szeretnek itt lenni, mert jó a koszt és a szobával is elégedettek. Érdekességként megemlítette, hogy a Debreceni Dohánygyár itt üdülő dolgozói több térítési díjat fizettek, mint a többiek.

— Hát igen! Ez is a vállalati önállóság egyik következménye. A trösztli időben a fizetendő térítés egységes volt, most pedig minden vállalat vezetőségének és szakszervezeti bizottságának szuverén joga, hogy döntson a dolgozók üdüléséhez való hozzájárulás mértékéről.

A kiszolgálással és a tisztasággal is elégedett volt. Egyszer szalonát sütöttek, egyszer pedig halat, mindenkinek nagyon ízlett, nagyon hangulatos esték voltak. Problémaként vette fel, hogy a mellékhelyiségekre nincs férfi-női elkülönítésre utaló jelzés kitéve, így előfordult kényes helyzet is. Jó lenne, mondotta, ha lenne még egy pingpongasztal és néhány játék a homokozóban, hogy azt ne kelljen cipelni hazulról.

Tőlünk Takácsné Irit, a csomagolási osztályról és Szabóné König Évát, a raktárból kérdeztük, akik a gyerekekkel nyaraltak.



A kapun belépve kellemes látvány fogadja az érkezőket



Az ebédlő egyúttal kellemes társalgó is

Mindketten egyöntetűen állították, hogy nagyon szíves fogadtatásban volt részük, szívesen jönnek ide máskor is. A gondnok nem tesz különbséget a vendégek között, nekik olyan volt, mintha haza jöttek volna.

Takács Andi játszópajtásai Vera és Ákos voltak, sokat játszottak együtt, legkedvesebb játékuk — a gyerekek között most oly divatos — gumival való ugrálás. Szabó Vera sokat fürdött a strandon és kagylót is gyűjtött. Még a fejét is be merte dugni a vízbe, nem félt.

A vendégeknybbe is bepillantottunk és ott elismerő sorokra lertünk, amelyeket — többek között Kántor Lászlóné, Szokoliek és Csiga Józsefék Debre-

cenből, az Antal házaspár Pécsről — írtak be. A DOHÉSZK-tól Magáék külön köszönő levelet írtak a gondnoknak. Dicsérték a kiszolgálást, a finom ízeket.

Befejezésül csak annyit, hogy ez az üdülő azoknak a családok dolgozóknak kedvező, akik szeretik a csendet, a pihenést, akiknek nem hiányzik különösebben a nyilvános szórakozási helyek, ugyanis az ilyen lehetőség igen csekély.

Üdülőnkben a szezon a cseh-szlovákok csereüdültetésre érkező csoportja zárja. A mieink ennek fejében Počuvadlón töltötték egy hetet.

Szóval: üdülni nem rossz!
Dr. Simon Gyuláné



A strand árnyas fái alatt

Népfrofrontaktivisták

A vállalat dolgozói közül többen tevékenykednek társadalmi munkában különböző vállalatoknál működő társadalmi szervezetekben is. Legtöbben a HNF keretében belül végzik társadalmi munkát. A HNF, mint tudjuk, nem önálló és elkülönült tagsággal bíró társadalmi szervezetként, hanem tömegmozgalmaként működik.

Huber Jenő műszaki osztályvezető a 30-as körzet tanács-tagja. Ez a körzet a Budai II. HNF és pártszervezet körzete. Feladata a lakókörzetben bejelentett panaszok ügyében intézkedni. Tanács kiírás szerint tart fogadónapot, de az ügyfelek lakásán is gyakran felkeresik. Évente egyszer választói előtt beszámoló végzett munkájáról. Részt vett olyan körzeti bejárásokon, ahol a lakókörzet helyzetét biztonsági és higiéniai szempontból értékelt fel és intézkedést kezdeményezett a hiányosság felszámolására.

Dr. Simon Gyuláné igazgató és jogi osztályvezető a HNF városi Bizottság mellett működő közjogi és szervezési munkabizottság tagja. Éves munkaterv alapján végzik tevékenységüket, melyben — egyebek mellett — az alábbi feladatokat jelölték meg:

— a szolgálta vállalatok (Patyolat, AFIT, Gelka, Tűzép stb.) által a lakosság részére kibocsátott szerződések felülvizsgálata,

— a tanácsstagi beszámoló lefolyásának ellenőrzése.

Ezenkívül részt vesz még a Belvárosi Körzeti Bizottság munkájában is. A városi HNF Bizottsága felkérésére a lakosság problémáival kapcsolatos kérdésekre adott állampolgári válaszokat rendszerezte, értékelte és írásos információk jelentésben továbbította. Társadalmi munkájának elismeréséül Érdemes Társadalmi Munkás kitüntetését kapta.

Kotri Pálné üzemkiosztóvezető, a HNF Budai I. Körzeti Bizottságának tagja. A családvédelmi és szociálpolitikai munkabizottság elnöke. Munkatervükben — többek között — szerepelt:

— az öregek megsegítése, melynek megvalósításához a körzet egyik iskolájával vette fel a kapcsolatot,

— szociális otthon patronálás.

Munkáját Érdemes Társadalmi Munkás kitüntetéssel ismerték el.

Majorosi Lászlóné vezető óvónő és Somogyvári Tiborné

Túl a gyáron

szerszámraktáros, mindketten a HNF Budai I. körzetében tevékenykednek. Alkalmanként vesznek részt aktuális feladatok szervezésében, végrehajtásában. Feladatokra való mozgósításokban nyújtanak segítséget a körzetben.

Loász Lajosné anyag- és áruforgalmi osztályvezető-helyettes és Kajcsa Lászlóné statisztikai előadó a társadalmi ellenőrzés rendszerében végzőnek társadalmi munkát, mint kereskedelmi ellenőrök. A fogyasztói érdekvédelem szem előtt tartásának figyelembevételével az élelmiszerkereskedelemben végzik ellenőrzést.

Ár László elektroműszerész a városfejlesztési bizottságban tevékenykedik.

Badnár László elektroműszerész népi ellenőr. Az energetikai csoport tagjaként tsz-ben vizsgálta az energiatakarékossági intézkedések betartását. Ilyen vizsgálatra került sor Reménypusztán is.

Kovács Jenő tervelőadó-munkaversenyfelelős a Megyei NEB tagja. Célvizsgálatokat végzek, vagy a lakosság kérdésekre bejelentéseit vizsgálják felül esetenként megbízás alapján. A lefolyt vizsgálatról jegyzőkönyv készül, melynek alapján további vizsgálatot folytatnak, vagy szankciót alkalmaznak a vétkesekkel szemben. Tagja a városi társadalmi munkát szervező bizottságnak is. „Egy napot Pécsért” mozgalom keretében végzett társadalmi munkája alapján „Arany plakett” kitüntetésben részesült.

Csorbi Erzsébet keverőmester a HNF Pécs városi, jómagam pedig a Baranya megyei Nő- és Réteggpolitikai Bizottságának vagyunk tagjai. E bizottság tevékenysége igen sokrétű. Foglalkozott a bizottság az egyedülálló, a bejárók, az időskorúak, a cigánylakosság, a gyermeküket egyedül nevelő nők, az ifjúság, a veszélyeztetett családok helyzetével, problémáival. Vizsgálta a bizottság az 5 napos munkahét bevezetésének tapasztalatait, a nők közéleti tevékenységét. E témákban közvéleménykutatást, felmérést, értékelést végztünk, illetve végzünk a bizottságon belül.

Zoboki László előkészítési művezető, mint a vállalat

MÉTE-titkára, egyben a MÉTE B. m.-i szervezetének is tagja. Aktívan részt vesz a bizottság munkájában, közreműködik az éves munkaterv kialakításában,

illetve a munkaterv végrehajtása során az élelmiszeripari vállalatok közötti koordinációs MÉTE-tevékenységben.

Cserepes Károlyné

Sport ÉDOSZ-kupa

Az ÉDOSZ-kupáért folyó kispályás labdarúgó-bajnokság az idén — az ezt megelőző évekhez képest — több csapat indult, erősödött a mezőny. Így jó eredmények számít az, hogy az eddig lejátszott 9 mérkőzés után csapatunk minimális pontkülönbséggel áll a harmadik helyen. A bajnokság állása a tavaszi IX. forduló után:

- Sörgyár 981 — 26:5 16
- Gabona 971 126:6 15
- Dohánygyár 972 — 26:10 14

A további sorrend a következő:

- Tejipar I., 5. Baromfi, 6. Tejszáll. I., 7. Süteipar, 8. Tejipar II., 9. Tejszáll. II., 10. Gabona központ, 11. Pincegazdaság, 12. Húsipar.

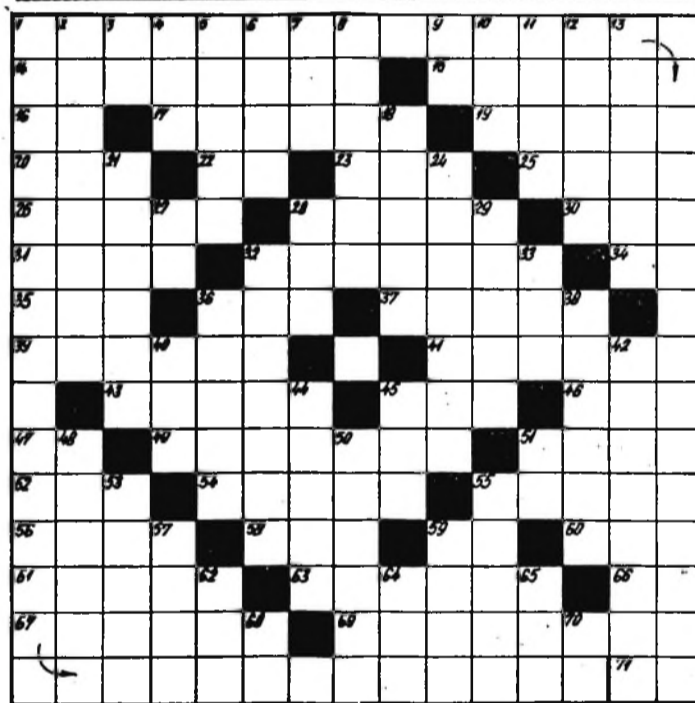
Annak ellenére, hogy tavaly ilyenkor a Sörgyárral holtver-

senyben az élen álltunk, ez az eredmény értékesebbnek mondható, mert fejlődést mutat. Ezt tükrözi az akkorinál jóval nagyobb gólkülönbség és a több szerzett pont. Az a tény, hogy ez — eddig — „csak” a harmadik helyhez elég, a bajnokság színvonalának emelkedését bizonyítja. Úgy érezzük, megfelelő anyagi, illetve erkölcsi támogatás mellett még jobb eredményre is képesek lennénk. Gondolunk itt elsősorban a sportfelszerelés ellátására (tornacipó, labda, háló).

A bajnokság jelenleg szünetel. Az őszi fordulók augusztus végén kezdődnek. Minél több érdeklődőt, szurkolót várunk. A helyszín: Kinizsi sportpálya, Kováccstelep.

Szabó Tibor

Keresztrejtvény



Pierre-Jean Béranger: Gyermekek emléke c. költeményéből: VIZSZINTES: 1. A versidézet első sora (zárt betűk U, E, M). 14. Ilyennemű, ilyenféle. 15. Karrier — Londonban! 16. Néma páratlan betűi. 17. Orosz férfinév. 19. Iga. 20. Erre megy a játék. 22. Nitrogén, jó. 23. Eszedez azonos hangzói. 25. Felderítője. 26. Mentesség, ürügy. 28. Táncdalnépszerűség, keresztneve kezdőbetűjével. 30. Tornász. 31. A sivatag hajója. 32. 1933-ban Roosevelt elnök által kezdeményezett gazdasági reformprogram. 34. Tiltó szó. 35. Névelés állóvíz. 36. Birósági ügy. 37. Kávémárka. 39. Férfinév. 41. A labda mellé rúg. 43. Lengyel József novellája. 45. Vágószék. 46. Pocsék, vacak. 47. Szegedi Béla. 49. „A” diszkreáció. 51. Nagyobb gondozott kert. 52. Kék virágú rosnóvén, ford. 54. Az említett esemény után moris, aztán. 55. Baranya megyei község. 56. ...tus, kiváló tudós segítje, híve, tanítványa. 58. Döbrög fele. 59. Rádium vegyjele. 60. ECK. 61. Véleményhez harcias, dühös makacssággal ragaszkodó személy. 63. Hosszú idő múlva. 66. Országos Terhivatal. 67. Folyadékkal könnyen egyesülő, nedvesedő (atomcsoport). 69. Ráterősen andalgó hölgy. 71. Utal egy-nemű.

FÜGGŐLEGES: 1. A versidézet folytatása (zárt betűk A, A, A). 2. Ilyen vizsga is van. 3. Kettősbetű. 4. Teherg. típus. 5. Mohón enni. 6. Azonos más-

salhangzók. 7. Hiányos totó! 8. NDK város a Lübecki-öböl-nél. 9. Nitrogén, szén vegyj. 10. Tibeti gyapjas szarvasmarha-fajta, vissza. 11. Mátkák. 12. Pál utcai fiúk c. regény egyik alakja. 13. Szabad angol paraszta a hűbériség korában. 18. Előfordul. 21. Asztali szerencsejáték (egy olasz város nevéből). 24. Ellenőrzések. 27. Szobába. 29. A kezdetek és a végnek kettős arccal ábrázolt ókori római istene. 32. Ne dohánnyozz. 33. Luxemburg, olasz, francia autójel. 36. Költő (latin eredetű szó). 38. Követségi tisztviselő. 40. Összetört mag! 42. Az ökölvívóknál előfordul, hogy eltörök. 44. Cizellőr, cízel-lő művész. 45. ...onel, hét-pontos betűnagyság. 48. Sivatagban élő arab vándorpásztor. 50. Népszerű színész, keresztneve kezdőbetűjével (ve-re is madár). 51. „3,14.” 53. Leroskad, leomlik. 55. Szerzetes-rendbe tartozó férfi. 57. Támla nélküli párnázott ülőke. 59. Részlet. 62. CIU. 64. Ébred, népiesen. 65. Mélyebben fekvő helyre. 68. Ötvenöt római számmal. 70. Puha fém.

Beküldendő a vízszintes 1. és függőleges 1. sorok helyes megjelölése augusztus 10-ig. A helyes megjelölés között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Előző havi számunkban közölt rejtvény helyes megjelölése: „A boldogság nem könnyű dolog, nehéz megtalálni önmagunkban.” Könyvtalimat nyert: Bernát Éva, Pécs, Geisler E. u. Kettősbetű. 4. Teherg. típus. 5. Mohón enni. 6. Azonos más-

Fiataljaink a Szovjetunióban

Vállalatunk dolgozói közül két fiatal, Horváth Lilla és Morscher Jánosné KISZ-munkájuk elismeréséül, a KISZ-bizottsági vezetőség javaslata alapján utazáson vett részt a Szovjetunióban, az Express szervezésében. Hazaérkezésük után rövid élménybeszámolót kértünk tőlük.

— Mivel utaztatok és melyik városban voltatok?

— Budapestől indultunk repülővel Moszkvába, ott töltöttünk 4 napot, majd egy éjszakai utaztunk vonaton Leningrádba, ahol szintén 4 napot töltöttünk és repülővel jöttünk haza.

— Milyen nevezetességeket látogattatok meg?

— Moszkvában egy-egy napos program keretében megnéztük a Kremlet és környékét, a Lenin Mauzóleumot, a Lomonoszov egyetemvárost, és a Puskin Múzeumot. Leningrádban zsúfoltabb volt a program. Jártunk az Ermitázsban, az Auróra cirkálón, Péter-Pál erődében, a Piszkarjovói hősi temetőben. Sétahajóztunk a Néván és kirándultunk Petrodvorecbe, a cárok nyári lakhelyére. Baráti találkozókon vettünk részt egy ruhagyári komszomol-szervezet meghívására. Barátságosan fogadtak bennünket és a közvetlen hangulat megmaradt az est végéig.

— Mi volt a legemlékezetesebb élményetek?

— A nyelvtudásunk hiányosságaiókból akadtak néha félreértések, amit a mosolyokból

vettünk észre. A Piszkarjovói hősi temető látogatása képeletünk elé idézte a leningrádi blokádi alatti szenvedések képsorait. Megdöbbentő és nyomasztó volt, hogy 500 000 ember, köztük gyerekek, asszonyok, öregek fekszenek itt.

— Térjünk át vidámabb dolgokra. Kipihentétek magotok? Milyen szórakozási lehetőségeket volt?

— Nem! Szokatlan volt, hogy este 22.30-kor még süttött a nap és kb. éjfél után 1 órakor kezdett sötétedni. A szállodában — amit az olimpiára építettek — megvolt minden lehetőség a kikapcsolódásra. Volt játékterem, hangulatos bár, disco éjjel 2-ig. Alvásra a minimális időt fordítottuk.

— Hogy izlett az étel?

— Általában végig ettük a menüt, ami minden esetben előétellel kezdődött. Voltak kis-szé szokatlan, a mi izlésünktől eltérő ízek. Ettünk káposztalevest, céklalevest, uborkalevest, megkóstoltuk a pivoskit.

— Ha valaki azt mondaná, hogy a közeljövőben utazik a Szovjetunióba, milyen tanácsokkal látnátek el?

— Utazásunk előtt nekünk is sokat meséltek. Az így kialakult vélemények megváltoztak a tapasztalatok alapján, ezért mi tanácsot nem adnánk, csak annyit mondanánk mindenkinek, menjen el, élményekben, eseményekben gazdag utazás lesz.

Laufer Péterné

Nőknek, erről-arról

Nem minden nő szeret főzni, pedig jól főzni is egyfajta művészet. A főzést megtanulni nem ördögösség és higgyük el, érdemes, mert a családi békét nemegyszer helyreállíthatja egy jó ebéd vagy vacsora.

Első jó tanács: a főzést ne tekintsd robotnak, elkerülhetetlen bajnak, „kibirhatatlannak”. Akár szellemi, akár fizikai munkát végzünk napközben, a főzés nemcsak pihenteti az agyat, de szórakoztat is.

A főzéshez három dolog kell: türelem, figyelem és gyakorlat. Ha a harmadik megvan, az első kettő már kevésbé fontos.

Mielőtt főzéshez kezdünk, vegyünk fel házi ruhát, kössünk kötelet, és ne feledkezzünk meg a hajunk bekötéséről sem, hiszen főzni készülünk, nem pedig filmfelvételre. Ha ezen túl vagyunk, kezdhetjük a főzést. Először is terítsük le az asztalt papírral és azon tisztítsuk meg a burgonyát, a zöldséget erre dobjuk a csontot, tojáshéjat, stb. Amikor mindent megtisztítottunk, a hulladékot a papírral összefogjuk és így egy mozdulattal a szeméttárolóba helyezhetjük. A főznivalókat bő hideg vízben többször mossuk meg, mert jobb négyszer-ötször megmosni az ételünket, mint négy-öt napig orvosságot szedni... Főzés előtt az edényeket hideg vízzel öblítsük ki, így megszabadíthatjuk attól a kevés portól is, ami mosogatás óta

rászállt. Előre „főzzük ki” a főzés tervét és ne kapkodjunk össze-vissza, mert a kapkodás megzavar és elrontja az ételt. Ha sült, vagy főtt húst készítenek, először azt tegyük fel, amíg megsül — megfő, van idő elkészíteni a levest, főzeléket, a köretet és a salátát. Ha süteményt sütünk, minden hozzávalót mérjük ki és készítsünk oda előre, ne közebe kelljen cukorért, tojásért, stb. futkosni. Ma már nem szokás délben és este is meleg ételt adni. A dolgozó nő otthon rendszerint csak reggelit és vacsorát készít. Saját munkánkat könnyítjük meg, ha két-három napra előre kigondoljuk, mire lesz szükség a vacsorához és azt egyszerre meg is vásároljuk.

A főzés egyik fontos feltétele a rend és a tisztaság. Csúnya látvány az olyan konyha, ahol maga a háziasszony sem ismeri ki magát. Legyen rendszerben a konyhaasztal, a konyhaszekrény (belül is), a tűzhely, amely ugyanolyan tisztán ragyogjon, mint az edény.

És végül még valami: főzés közben ne kóstolassuk folyton az ételt, mert utána nem tudunk rendesen enni.

Legyünk hiúak a főztünkre, legalább annyira, mint a ruhánkra vagy a frizuránkra, mert elkövetkezik az az idő, amikor a férjünknek a főztünk legvalószínűleg fontos lesz, mint a ruhánk vagy a frizuránk...

Hirek

Figyelem! A kollektívákkal történő egyeztetés után eldőlt, hogy a karácsony és újév közötti időszakra eső 4 munkanapból szeptember 11-én és 25-én kerül sor további kettő nap ledolgozására. Kérjük, hogy ezt családi programjának tervezése során mindenki vegye figyelembe. A továbbiakban tehát még egy nap ledolgozására kell számítani.

Gyümölcsösítésű cigaretta-tartó fogalomba rövidesen egy japán cég. Az újítást a japán állami dohányipar illetékes azzal a meglepő érveléssel indokolta, hogy így szeretnék megnyerni a fiatalokat a dohányzás szenvedélyének. A Nova nevű cigarettákat négyféle

A minőségről

Egy újabb félév elteltével érdekes áttekintést azokat a mutatókat, melyekben tükröződik 6 hónapi munka nem éppen könnyűszerrel teljesíthető követelményrendszerre, megvalósított eredménye. A mennyiségi mutatóktól eltekintve ezúttal szeretnénk bemutatni a minőségi teljesítéseket, osztályrészenként, főbb vonásokban.

Ismeretes: 1982. április 1-től kezdődően teljesedett ki az ösztönző bérrendszer a termelési folyamat egész vertikumára, így ettől az időtől az előkészítési osztályon is hasonló

elvek alapján történik a végzett munka anyagi elismerése, mint a többi osztályon. A tapasztalatok azt mutatják — s ez várható is volt —, hogy különösen új helyzet elé nem állította ez a mérés, értékelés ezt a termelői üzemi részt minőségi szempontból, hiszen a mérőparaméterek nem változtak az április 1. előtti időszakhoz képest. Továbbra is azt kell szem előtt tartani elsősorban, hogy a félgyártmány nedvesség határait még irányítottabban kell beállítani az ideális gyártási nedvességre.

	Minőségi teljesítményhányozó		
	I. műszak	II. műszak	III. műszak
Előkészítés	101,0	101,0	—
Filtergyártás	100,2	100,3	101,1
Cigarettagyártás	103,1	103,3	—
Cigaretacsomagolás	106,1	106,5	—

zishoz viszonyítva — a következő értékeket vette fel kiemelt gyártmányonként:

	Minőségmutató	
	1982. I. félév	1981. I. félév
Fecske	3,59 korigált 3,81	3,72 korigált 3,80
Sopiana	3,80 korigált —	3,79 korigált —
Összevont	3,79 korigált 3,80	3,78 korigált 3,80

A minőségmutató korrekciószámítására a rosszabb cigarettapapír kötelező felhasználása következtében került sor. Gyártás közben nem volt lehetőség a kedvezőbb befolyásol-

lásra. Megállapítható, hogy késztermékeink minősége büszkeséget kelt, sem nem rosszabb, sem nem jobb annál.

Dr. Kiss Elemérné